

JORDI OLIVER

Parc Fluvial del Besòs

El Parc Fluvial del Besòs s'ubica al llarg dels darrers nou quilòmetres de llera del riu Besòs, des de la confluència amb el riu Ripoll fins a la desembocadura a la mar Mediterrània. Amb una superfície total de 115 hectàrees, és un dels espais verds més importants de la regió metropolitana de Barcelona i forma part del continu urbà de les ciutats de Barcelona, Santa Coloma de Gramenet, Sant Adrià de Besòs i Montcada i Reixac.

Tot i l'elevada pressió humana, el Parc Fluvial del Besòs compta amb un bon nombre d'ambients que allotgen una diversitat d'organismes notable i que connecten el massís de Collserola i la Serralada de Marina, així com també el front litoral i l'interior del territori.

Des de l'any 2000, la Diputació de Barcelona gestiona el parc a partir d'un conveni d'encomanda de gestió amb els ajuntaments de Barcelona, Montcada i Reixac, Sant Adrià de Besòs i Santa Coloma de Gramenet, i el Consorci per a la Defensa de la Conca del riu Besòs. Aquest encàrrec de gestió es duu a terme d'acord amb les determinacions establertes en el Pla d'explotació i manteniment, el Pla d'usos i el Pla d'emergència del parc.

www.diba.cat/parcsn/parcfluvial

JORDI OLIVER

Aigua, lleure i natura. Enmig de l'àrea metropolitana de Barcelona i al llarg del darrer tram fins a la seva desembocadura a la mar Mediterrània, el riu Besòs s'obre pas en un àmbit recuperat on hi conviu la natura i l'esbarjo. La seva situació privilegiada ofereix a la ciutadania dels municipis riberencs un ampli espai verd de qualitat, segur i de fàcil accés per gaudir del temps de lleure amb tranquil·litat.

Els paisatges del parc són ben diversos i responen a la zonificació efectuada en el seu disseny: la zona de canyissars de depuració a la part superior incrementa la qualitat de l'aigua del riu i crea un hàbitat adequat per a la fauna silvestre; a la part intermèdia, la zona d'ús públic disposa de gespa trepitjable i de preses inflables que incrementen la sensació de cabal del riu creant un paisatge confortable; la desembocadura conté un mosaic de vegetació mediterrània, aquàtica i salabrosa utilitzada per les aus majoritàriament en les èpoques de migració.

Direcció de Comunicació. Foto portada: Kim Castells. DL:

Diputació
Barcelona

Àrea d'Espais Naturals

Comte d'Urgell, 187
Edifici del Relotge, 3a planta
08036 Barcelona
Tel. 934 022 483
Fax 934 022 897
xarxaparc@diba.cat
www.diba.cat/parcsn/parcfluvial

Diputació
Barcelona

Parc Fluvial del Besòs

Català

La zona d'ús públic

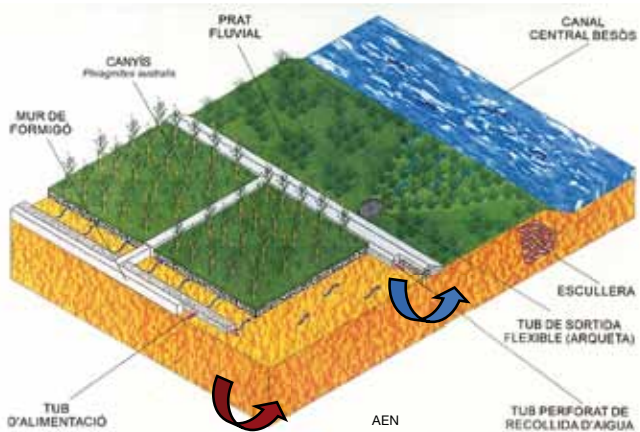
Els 5 km de la zona d'ús públic discorren dins la llera del riu Besòs, des del pont de la B-20 (marge dret) o des de Can Zam Nord (marge esquerre), al terme municipal de Santa Coloma de Gramenet, i fins al pont del ferrocarril, a Sant Adrià de Besòs. En el viari asfaltat d'aquest espai es pot passejar a peu i en bicicleta. Al marge esquerre, l'amplada permet disposar de carril bici senyalitzat. Amb la finalitat de crear un paisatge més atractiu, un total d'onze preses inflables regulen el nivell de l'aigua per donar una sensació més gran de cabal.

L'ús públic segur enfront de les avingudes d'un riu mediterrani com ara el Besòs no seria possible sense el Sistema d'Alerta Hidrològica del Besòs (SAHBE). Aquest sistema analitza de forma contínua les dades meteorològiques i hidrològiques, i avisa els gestors, les autoritats i els usuaris en cas de possibles inundacions de la llera. D'aquesta manera es pot activar l'estat d'emergència amb suficient antelació.

El SAHBE està reforçat pel Servei de Control de l'Ús Públic, integrat per informadors que es desplacen amb bicicleta i que en moments de crescuda del riu garanteixen el desallotjament del parc.

Les zones humides

Les zones humides es localitzen al nord del Parc Fluvial del Besòs, des de l'aiguabarreig del riu Ripoll amb el riu Besòs, al municipi de Montcada i Reixac, fins a la zona d'ús públic situada més al sud. Aquest espai de 3,8 quilòmetres està restringit al públic i es caracteritza per contenir seixanta parcel·les (8 ha) d'aiguamolls construïts amb canyissars plantats que realitzen el tractament terciari d'un 30% de l'efluent de la depuradora d'aigües residuals de Montcada i Reixac, amb la qual cosa se'n millora la qualitat.

La desembocadura

Els darrers 450 metres del riu Besòs abans d'arribar a la mar Mediterrània conformen la desembocadura. És la darrera zona recuperada i és restringida al públic a causa de les seves dimensions reduïdes (7 ha) i el seu elevat valor biològic i paisatgístic. La desembocadura connecta el front litoral amb l'interior del territori i ofereix un punt d'aturada per als ocells migratoris que segueixen la ruta de la línia de costa. Els elements de més interès d'aquest espai són la llacuna i la diversitat de plantacions efectuades.

El paisatge

L'adequació i el manteniment dels ambients fluvials de la llera del riu Besòs ofereixen als visitants un espai verd de grans dimensions. És força atractiva la zona central del parc destinada a l'ús públic de la ciutadania on contrasta l'encaix de la làmina d'aigua del riu, la gespa i la ciutat. Tanmateix, el cicle anual de la vegetació de les zones humides i de la desembocadura es pot apreciar des dels miradors d'aquestes dues àrees situades als extrems nord i sud del parc, respectivament.

La vegetació

Cada zona del parc té una vegetació peculiar. La zona d'ús públic consta de 22 hectàrees de gespa i una superfície més

reduïda de prat fluvial, ambdues regades amb aigua freàtica tractada. El canyís és l'espècie plantada a les 8 hectàrees d'aiguamolls construïts per a la millora de la depuració de l'aigua. Entre aquestes parcel·les de canyissars s'hi desenvolupa el prat fluvial, d'acord amb la magnitud i freqüència de les crescudes del riu Besòs, les anomenades besotades. La desembocadura està formada per un mosaic de vegetació adaptada a una salinitat elevada, com el tamariu i el salat blanc, vegetació lligada a l'aigua com la balca i l'alloc, i una mota amb plantes mediterrànies.

La fauna

La recuperació mediambiental i la millora progressiva de la qualitat de l'aigua han afavorit la creació de nous hàbitats d'interès per a la fauna. Aquestes millores i la ubicació del parc en el tram final del riu Besòs fa que s'hi hagin observat més de dues-centes espècies d'ocells diferents. Tot i que les aus aquàtiques com el berrat pescaire, l'ànec collverd, la polla d'aigua i el corriol petit es poden observar a tot el parc, els canyissars de les zones humides són més atractius per als petits ocells passeriformes, mentre que a la desembocadura durant els períodes de la migració de primavera i tardor s'hi aturen ocells que normalment són difícils d'observar al parc.

Els peixos de més interès del parc són l'anguila i la bagra. També cal destacar altres vertebrats com la reineta, el gripau corredor i la tortuga de rierol.

Itineraris des dels miradors del parc

Itineraris de les zones humides

A Montcada i Reixac, un itinerari circular connectat amb la Casa de les Aigües permet observar els valors d'aquesta zona. Té plafons explicatius. El riu es pot creuar per la passarel·la de vianants o pel pont de Montcada.

A Santa Coloma de Gramenet, el carril bici de la zona d'ús públic té continuïtat amb el carril bici exterior del parc, el qual ressegueix les zones humides pel marge esquerre del riu (en el sentit de l'aigua).

Itinerari de la desembocadura

A Sant Adrià de Besòs, un itinerari permet observar aquesta zona des dels seus miradors: el Parc del Litoral, el Parc de la Pau i el pont de Maristany. Té plafons explicatius.

Horari del parc

Primavera (del 21/03 al 20/06): de 10 a 18 h

Estiu (del 21/06 al 20/09): de 10 a 21 h

Tardor (del 21/09 al 20/12): de 10 a 18 h

Hivern (del 21/12 al 20/03): de 10 a 17 h

Accessos

El parc té 20 accessos amb rampes i escales. Cada accés disposa d'un panell electrònic que informa sobre l'estat del parc.

Transport públic

- Tren**
  - R1 Barcelona - Maçanet Massanes
estació: Sant Adrià de Besòs
  - R2 Nord Barcelona - Maçanet Massanes
estació: Montcada i Reixac
  - R2 Barcelona - Granollers Centre
estació: Montcada i Reixac
- Metro**
  - L1 Baró de Viver o Santa Coloma
  - L2 Artigues Sant Adrià
  - L9 / L10 Bon Pastor o Can Peixauet
- Autobusos**
  - TUGSAL: B-14, B-16, B-18, B-19, B-20, B-21, B-23, B-25, B-26, B-30, B-31
  - TMB: 35, 42, 43, 44
  - Urbà de Badalona BD7
- Trambesòs**
  - T4 Ciutadella Vila Olímpica - Estació de Sant Adrià
parada: Estació de Sant Adrià
  - T5 Ciutadella Vila Olímpica - Gorg
parada: Sant Joan Baptista

Dades de contacte del parc

Diputació de Barcelona
Àrea d'Espais Naturals
Oficina Tècnica d'Acció Territorial
Comte d'Urgell, 187
Edifici del Relloige, 3a planta
08036 Barcelona
Tel. 934 022 483 · Fax 934 022 897
ot.acciot@diba.cat · www.diba.cat/parcsn/parcfluvial

Ajuntament de Barcelona
Plaça de Sant Jaume, 1. 08002 Barcelona
Tel. 934 027 000 · Fax 933 170 139
bi@mail.bcn.es · www.bcn.cat

Ajuntament de Montcada i Reixac
Av. de la Unitat, 6. 08110 Montcada i Reixac
Tel. 935 726 474 · Fax 935 726 493
ajuntament@montcada.org · www.montcada.cat

Ajuntament de Sant Adrià de Besòs
Plaça de la Vila, 12. 08930 Sant Adrià de Besòs
Tel. 933 812 004 · Fax 933 817 056
st.adria@diba.cat · www.sant-adria.net

Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet
Plaça de la Vila, s/n. 08921 Santa Coloma de Gramenet
Tel. 934 624 000 · Fax 934 660 067
st.colomag@gramenet.diba.es · www.grame.net

Normes d'ús

- Respecti els horaris d'obertura del parc.
- Perill de riudes. Atenció a les alertes.
- Respecti les indicacions del panell.
- Els gossos s'han de portar lligats.
- Reculli els excrements del seu gos.
- No circuli amb vehicles de motor.
- Està prohibit entrar a l'aigua.
- L'aigua de la xarxa de reg no és potable.
- Llenci les deixalles a les papereres i els contenidors.

 Emergències 112